

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per
Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum,
quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia
Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 795. An & qualiter quis sibi eligere possit probanda.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](#)

cemiterio, seu loco jam benedicto & autoritate Episcopi in sepulturam fidelium deputato, tametsi dominium dicti loci per hoc non acquiratur secundum dicta, illicitum esse, nulla suffragante in contrarium consuetudine, & tanquam Simoniacum, jure saltem Ecclesiastico, prohibitus. Arg. C. abolende b. t. C. non satis. C. ad Apostolicam de simonia tradunt Abb. in cit. c. abolende num. 1. Barbos. ibid. num. 1. & in Trid. sess. 25. c. 13. de reform. num. 36. Suar. l. c. num. 19. & 20. Pirk. b. t. n. 37. Wiestn. num. 48. Reiffenst. num. 67. & alii communiter. Possetamen aliquid temporale ob locum sepulturæ concessum liberaliter offerri Ecclesia ad conservationem, v.g. fabricæ illius aut cœmiterii, & oblatum accipi, admittitur communius, & pro eo Stru. ad ff. de religios. & sumpt. fun. ib. 81. citat Bonac. th. mor. Vol. 2. tr. de contract. d. 3. q. 2. p. 4. quin &, ubi talis consuetudo dandi viget, posse peti, absque tamen turpi exactione, immo Laicos ad talem consuetudinem observandam, peractis tamen prius officiis funeralibus cogi posse, tradunt Abb. l. c. num. 1. Sylv. V. Simonia. q. 11. dicto 1. Pirk. num. 40. in fine. Rodriq. Tom. 3. 99. reg. q. 58. a. 2. Reiffenst. b. t. num. 67. Arg. c. 7. de simonia. vide etiam Muller. ad Stru. l. c. lit. y.

3. Resp. Tertio: posse quoque tanquam pretium per contractum exigi & dari aliquid pro obtinendo loco sepulturæ digniore & honoratiore. v. g. prope Altare aut in Capella aliqua Ecclesiæ (absque tamen respectu ad illius loci maiorem sanctitatem, aut percipiendum fructum spiritualem ampliorem occasione talis situationis, ut signat Wiestn. b. t. num. 49.) aut etiam pro obligatione, non nisi ex certa familia defunctorum ad talem locum vel sacellum admittendi, probabiliter docent Rodriq. l. c. Bellet. disquis. cler. p. 1. de cler. debitor. §. 3. num. 30. Franci. de Eccl. Cathed. c. 16. à num. 92. Gonz. in c. abolende. num. 7. Barbos. ibid. num. 7. & de off. paroch. c. 76. à num. ibid. citatis pluribus aliis. Item Reiffenst. num. 68. Wiestn. l. 1. &c. eò quod censeant in hoc casu attendi & intendi solùm honorem & præminentiam, qua sit quid merè profanum & pretio estimabile, ipsumque multò magis dici possit de dicta obligatione nullum alium in eo speciali loco sepeliendi, utpote quæ tali etiam loco est merè accidentalis. Et sic jus sepulchri acceptum solitariè pro dicta obligatione vendi posse sine simonia, satis probabiliter doceri à Suar. Tom. 1. de relig. l. 4. de simon. Sanch. Tom. I. consil. 3. du. 14. num. 1. ait Delben. de immunit. Eccles. c. 17. du. 14. num. 11. Unde etiam expresse tradit Lotter. de re benefic. l. 2. q. 4. num. 11. citatis pro hoc Navar. de sepol. consil. 1. num. 1. Garc. de benef. p. 5. c. 9. n. 137. Ledefini. in sum. p. 2. 11. 12. concl. 34. qui dicat esse communem Thomistar. nimirum posse Episcopum sine simonia ad solutionem certæ pecunia concedere locum talem honorificientiorem in Capella aliqua Ecclesiæ cum dicta obligatione seu exclusione aliorum quamvis addat Lotter. num. 17. & seq. non posse tale jus sepulturæ à privato, etiam, dum is illud tanquam fundator Capellæ acquisivisset, distrahi aut alienari cum dicta pactione sine simonia, de quo vide me in foro benef. p. 2. q. 104. num. 1. Fundantque se insuper citati AA. in praxi quotidiana, qua passim virti docti & timorati ex utroque clero, tam seculari quam regulari sine omni scrupulo paciscantur exacto & accepto pretio de istiusmodi honoratoribus scientibus & tolerantibus ordinariis, qui omnes sine temeritate argui nequeant pravitatis simoniaca, ut ait Reiffenst. Nihilominus, non mi-

nus si non magis probabiliter, absolutè contrarium tradit Pirk. b. t. num. 38. ex eo principio, quod licet motivum extrinsecum ementis sit honor ille in estimatione humana consistens, sit tamen quid conexum loco sacro, qui propter illum prelio comparatur, adeoque consequitur rem illam religiosam, & spiritualem, non secus ac honor humanus annexus dignitati & beneficio, qui proinde vendi non potest, nisi simul vendatur res ipsa spiritualis, unde jam etiam Pirk. non probat sententiam Suar. (cui etiam inharere videtur Delben. l. c. num. 12. ob rationem mox dandam ab eo) qua is. l. c. n. 18. docet, quod, si quis habeat sepulchrum proprium suis sumptibus acquistum vel constructum pro se suisque, non esse materiam Simoniæ, si vendatur quoad proprietatem juxta valorem fundi, & habito respectu ad solas expensas factas in aedificationem sepulchri, quia sic non venditur benedictio loci, sed materiales illud, ad quod alia sequuntur, sicut & ratione dicta materialitas jure hæreditario à parentibus ad filios transferri solet; cum tamen secundum quod absolute astruunt Abb. & Innoc. in c. penult. b. t. num. 4. Laym. in disp. can. derebus Eccl. alien. tb. 71. & dictum à nobis supra locus conferatus vel benedictus, vel deputatus auctoritate publica pro sepultura fidelium vendi non possit ob prohibitionem Ecclesiæ, quia in nullius privati est dominio; immo nec opponi possit, hac ratione non vendi jus spirituale sepulturæ, sed materiales cum hoc inseparabiliter sit conexum cum spirituali, adeoque vendi nequeat materiale, nisi etiam spirituale vendi censeatur. Arg. c. 7. consil. 1. q. 7. de cetero non negabit. Pirk. quod cum Lotter. l. c. n. 9. admisi in foro benef. l. c. posse niimirum fundatorem de consensu Episcopi sibi, & successoribus patrionis reservare in Ecclesia istiusmodi locum honorificientiorem, cum expressa lege, ne alius ibidem sepeliatur, quin & postmodum, dum antecedenter seu in limine foundationis talis reservata facta non est, in exstructa jam & consecrata Ecclesia talem locum cum dicta exclusione aliorum concedi illi ab Episcopo, saltem circa pactionem de danda pecunia, videtur esse extra dubium, quemadmodum etiam docet Pirk. ad tit. de jure p. num. 73. vendito fundo, in quo quis sepulchrum habet; ad quod non patet aditus per viam publicam, sed solùm per illum fundum, jus sepulchri transire ad emptorem; cum jam nulli amplius sit usui vendenti, utpote qui ab emptore prohiberi potest, ne per fundum jam factum illius fundus ullum inferatur. quin & habet b. t. n. 39. etiæ seorsim vendi non possit jus sepulturæ, transire tamen cum hæreditate ad hæredes, intellige, dum sepultura est hæritaria.

Quæst. 795. An & qualiter quis sibi eligere possit sepulturam.

R Esp. Potest quilibet regulariter loquendo in quovis loco religioso, etiam, cui alius jus sepeliendi non competit, puta, etiam extra propriam parochiam in Capella aliqua non habente alias sepulturas, & in qua ratiō vel nunquam Missæ celebrantur, etiam antiquā, quam jam alibi constitutam habuit, sepultura defertā, eligere, saltem de licentia eorum, ad quos locus talis privatus pertinet. ita cum communi Abb. in c. 3. b. t. in fin. Gonz. ibidem. num. 9. & alii apud Fagn. in idem. c. 3. num. 1. Pirk. num. 17. Reiffenst. num. 40. Arg. c. 1. b. t. ubi nulli tamen negamus propriam sepulturam & alienam. & c. 2. b. t. in 6. ubi: Si quis antiquā dimissā novam etiam in loco minūs religioso elegerit sepulturam, ele-

ctionem

Etionem hujusmodi (licet jura super hoc videantur diversa) nequam volumus impugnari, &c. huic textui non obstante alio textu. c. b. t. per quem sepultura electa in loco minus religioso expresse prohibetur, siquidem per locum minus religiosum in cir. c. 2. non intelligitur omnino profanus; sed ex eo minus Religiosus, quod in eo minus frequenter fiant Officia divina, Missa & Orationes publicæ ut AA. cit. cum Gl. ibidem in c. 3. etiam ex eo capite reprobatur electio talis loci minus religiosi, dum ea sit sine rationabili causa, ex contemptu, deferendo sepulchra majorum, in quibus de jure vel juxta laudabilem consuetudinem sepeliri debebat, vel etiam malitiosè in præjudicium illius Ecclesie, cui debet portio Canonica, subtrahendo eam illi hac ratione, quæ etiam exinde repetere possit corpus defuncti, prout cit. cap. 3. cum Abb. ibid. num. 4. in fine interpretatur Pirk. b. t. num. 18, de cætero ne occasione hujus electionis sepultura inter religiosos aliosque Clericos, quibus competit jus concedendi apud se sepulturam, evitentur discordia, seditiones, mutua præjudicia, indeque nata scandala. Bonifacius. 8. in c. 1. h. t. in 6. universis Religiosis & secularibus Clericis, cujuscunque statutis & conditionis in virtute S. obedientia & sub intermissione æterne damnationis prohibet, ne antiquos ad vovendum, vel jurandum vel fiducia interpellat, aut alijs promittendum inducent, ut apud eorum Ecclesias sepulchram elegant, vel jam electam non amplius inducent. ita etiam, ut contra facientes testemantur corpus, si jam sepultum, cum omnibus proventibus inde perceptis intra decendium restituere, sub pena interdicti, cui Ecclesia & Cœmeteria tam diu subjiciantur, donec satisficerint; electio vero ad istiusmodi inductionem facta sit ipso in re nulla, debeant que ita eligentes sepeliri, ubi alijs nullâ electione factâ debuissent sepeliri, vel etiam, ubi antecedenter ad talem inductionem legitimè elegerant sepeliri. Quæ Constitutio Bonifaciana confirmata fuit excommunicatione ipso facto contrahenda, latâ contra temerarios ejusdem violatores per Clemens. cunctientes de paenit. quam tamen excommunicationem, ut & dictum interdictum non incurri à Clericis & Religiosis inducentibus ad eligendam apud se sepulturam solum consilio & precibus, circa quod inducent ad desuper vovendum vel jurandum, aut promittendum, astruit Franchis. q. 64. num. 2. Pirk. b. t. num. 27. Wiestn. b. t. num. 28. nec à quoque inducente quomodo inquit ad eligendam sepulturam, non in sua, seu in inducentis Ecclesia, sed in aliena, ut Idem cum Navar. in man. c. 27. num. 103. Rodriq. Tō. 3. 99. reg. q. 58. A. 7. du. 4. Wiestn. Pirk. LL. cit. item nec à parochio inducente parochianum ad eligendum, interposito etiam voto vel juramento, sepulturam in sua Ecclesia Parochiana, cum dictæ constitutions edita in favorem Parochorum in eorum odium non sint detorquenda. Wiestn. l. c. citato Castrop. tr. 29. d. 3. p. 2. num. 21. nec denique ad Clericos & Religiosos conatos aliquem inducere ad eligendum cum voto vel juramento sepulturam in sua Ecclesia non fecerunt effectu, eo quod is desuper jurare vel vovere renuerit. Rodriq. l. c. du. 5. Pirk. Wiestn. LL. cit. estque horum omnium communis ratio, nimurum, quod utraque Constitutio, tam Bonifacii quam Clementis, tanquam penalis & odiosa, adeoque stricti juris, à personis & actionibus expressis ad non expressas non extendenda, ut Castrop. l. c. num. 22. & cum eo Wiestn. Porro extenditur responsio ad filium familias puberem (de quo fortè R. P. Leur. Jur. Can. Lib. III.

dubitari poterat, qui in patris potestate constitutus) ut & is sibi sine patris consensu eligere possit sepulturam, tamen per ultimam volitionem etiam pro anima sua relinquere nihil possit, nisi ex bonis suis castrenisibus, vel quasi castrenisibus, si quæ habeat, Pirk. b. t. num. 15. cum communi, juxta quod statuitur in c. licet. §. quamvis b. t. in 6. his non obstante patrī potestate, utpote cui quod ad iura spiritalia (quibus etiam jus sepultura tanquam res sacra & religiosa annumeratur per c. quæsa. caus. 12. q. 2.) non ita subiectus est, sicut quod ab bona corporalia non castrenia. c. ult. §. fin. de Judic. Extenditur quoque ad uxorem quæ non minus, quam maritus liberam facultatem habet, sibi eligendi sepulturam per c. de uxor. 7. b. t. ubi etiam ratio redditur, quia nimurum electio sepultura, quæ sit ab uxore durante matrimonio, refertur & pertinet ad illud tempus & statum, in quo mulier soluta est à lege viri, nempe ad tempus moris. si quidem, sicut valet dispositio facta tempore habili, eti effectus conferatur ad tempus inhabile, ita etiam valet dispositio facta tempore inhabili, si effectus conferatur in tempus habile. Pirk. b. t. num. 16. cum Abb. in cit. c. de uxore n. 2. Arg. c. quod spō. s. de donat. ante nupt. ubi, quod non valeat donatio facta sponsæ, si ejus effectus conferatur in tempus nuptiarum, sive ut tunc effectum fortiori; valeat tamen donatio facta ante nuptias. id potest, ut c. 1. s. p. 1. p. 1. mūm habeat post solutum per mortem matrimonium juxta L. cùm hic statns. §. 1. ff. de donat. inter vir. & mulier. Potest quoque Episcopus eligere sibi sepulturam extra suam Ecclesiam Cathedram, ut fieri non raro videmus. quid circa hoc de aliis Prælatis Religiosis, dicetur paulo post. Restrinxitur & contra responso (proper quod etiam dixi: regulariter.) primò, ut liberi impuberes (intellige, etiam de cætero usu rationis pollentes) eligere sibi prohibeantur sepulturam per c. licet b. t. in 6. ubi quoque conceditur patri, quod, ubi consuetudo loci ita habeat, possit filium impuberem sepelire ubi voluerit, & ubi talis consuetudo, non est, debeat eum tumulare cum majoribus suis, vel in Ecclesia Parochiali, & quidem (nisi & in hoc consuetudo aliud habeat) debeat illum sepelire in sepulchro majorum, & non nisi eo deficiente, in parochiali. ut cum Gl. in cit. c. licet. b. t. V. V. in parochiali. tradunt Anchæ. ibid. not. 4. Barbos. de off. parochi. p. 3. c. 26. quos citat & sequitur Reiffenst. b. t. n. 4. pari modo impuberi eligere possunt sepulturam mater, in & propinquij illius, si ascendentis non habet Pirk. num. 20. cum Franc. in lit. c. licet n. 3. item & tutor illius, utpote qui est impuberi loco patris, & transit in jus patris quod ad curam pupilli, de quo vide me. in fin. benef. p. 1. q. 45. 2. num. 2. Secundò eligere sibi sepulturam non possunt Religiosi professi degentes intra Claustra subditi, sed in suis Monasteriis sepeliri debent juxta expressum textum. c. fin. b. t. in 6. ubi etiam additur ratio; quia velle & volle non habent. Dicitur tamen primo Professi, ad distinctionem Novitiorum; hi siquidem, quia adhuc velle & volle habent, & propriè Religiosi (quales solum veniant, in cit. c. ult. b. t.) non sunt, libere sibi sepulchrum eligere possunt, sive degant extra Claustra, sive intra. Donat. Tom. 3. tr. 10. q. 4. Armill. V. Sepultura. num. 6. Dian. p. 5. tr. 3. resol. 109. Sanch. L. 6. c. 14. num. 10. Pirk. b. t. num. 25. Engell. num. 12. Reiffenst. num. 43. Quodlibet tamen intra tempus Novitiatus moriantur, sive intra sive extra. v. g. in domo paterna, de licentia Superioris retento ritu ordinis se-
CCCC
peliri

peliri debent in Monasterio; quia gaudent iuribus & privilegiis sui Ordinis. Rodriq. l.c. Tom. 2. q. 39. a. 4. Sanch. l.c. num. 11. Laym. L. 3. tr. 5. c. ult. n. 8. Pirh. l.c. qui etiam addit, fieri debere sepulturam illorum sumpibus Monasterii, si proprium patrimonium non habent; in quo tamen servandam consuetudinem Ordinis, aiunt Rodriq. q. 60. a. ult. Sanch. n. 12. Dicitur secundò: *professi degentes intra claustra*, quia degentes extra, ita remoti à propriis Monasteriis, ut mortui ad ea commodè nequeant deportari, eligere sibi possint sepulturam, ut Sylv. V. sepult. q. 6. Jo-Monach. in c. ult. b. t. in 6. n. 2. Anch. ibid. n. 3. Sanch. l.c. num. 3. Pirh. b. t. num. 22. juxta expressum textum. cit. c. ult. & Arg. c. 16. de excess. prel. ubi arguntur Clerici illi, qui corpora Religiosorum decedentium extra Monasteria sua, ad sua Monasteria deportari curant. Idemque à potiori locum habet in Religiosis, qui extra Monasterium beneficis præpositi decedunt, eti forte, ut supponere videtur. Pirh. l.c. non ita remote à suo Monasterio degant; cum hi in multis etiam velle & nolle habeant. Quidam verò ita remotè degentes citra electam à se sepulturam defecerint, debere eos sepeliri in Monasterio ejusdem Ordinis, si tale ibi sit, & ipsi in eo commorati sint juxta c. 1. caus. 16. q. 1. Si vero in eo commorati sint, prob. in 1. b. t. 1. 1. Eccles. Parochiali, in qua soliti recipere Sacra menta; cum dicti Monasterii subdit non sint, cum Gl. in c. c. not. 1. & Franc. ibidem. num. ult. afferit Pirh. b. t. num. 23. Dicitur tertio: *professi subdit*: nam Prælatos Religiosos, saltem supremos nullum Superiorum, cui subsint, in Ordine habentes, ut sunt Generales, Abbates plures, eti, dum exempli non sunt, subsint Episcopo, posse eligere sibi sepulturam extra Monasterium, in quo degere solent, cum Abb. in c. de uxore b. t. num. 5. Franc. in cit. c. ult. num. 2. Sylv. V. sepultura. q. 6. tradit in Pirh. num. 24. eò quòd, licet talis Prælatus comprehendatur sub ratione dictæ constitutionis in ea expressa, juxta quam ea restringenda; cum habeat adhuc velle ac nolle, utpote nullum in ordine superiorum habens. Contrarium tamen, ut de Prælati regularibus inferioribus, puta Provincialibus, Prioribus, Guardianis, Rectoribus, quod eligere sibi nequeant sepulturam extra Monasterium, cui præsunt, probabilius contra Rodriq. c. q. 60. a. 1. Pellizar. in man. regul. Tom. 2. tr. 8. c. 5. num. 126. quibus adhuc videatur. Sanch. L. 6. mor. c. 14. num. 7. sentiunt Pirh. l.c. Wiefst. num. 22. & alii; eò quòd, licet in multis, præsertim ad suam personam pertinentibus, habeant velle ac nolle, hoc tamen eorum velle non sit omnino absolutum, sed dependens ab Ordinis Regula & Constitutionibus. Unde sicut secundum illas receptamque Ordinis consuetudinem Religiosi non permititur sepultura extranea, ita nec istiusmodi Prælati, ut Wiefst. cum Donat. in praxi regul. 10. 3. tr. 10. q. & n. 2.

Quæst. 796. Facta electio sepultura an & qualiter probanda.

R Esp. Cùm electio sepultura sit pars quædam ultime voluntatis, non minus quam alia ultima voluntatis dispositiones, ut effectum suum habeant, solemnitatem aliquam & probationem requirere videtur. Verum, cùm rationem dispositionis ultimæ non qualiscunque ad pias causas habeat, non aliam, quam similes dispositiones, exigit. ac proinde per duos aut tres testes de ea deponentes, vel

per scripturam ipsius defuncti manu exaratum, aut codicillum aliàs invalidum, vel etiam per testem unum, concurrentibus aliis administriculis seu conjecturis, suffcienter probari, cum Sebast. Medices. de sepult. q. 8. afferit Wiefst. b. t. num. 25. non tamen putat ad hoc sufficere solius Confessarii dictum, ut vult Lauret. de Fanchis. convol. Episc. int. & regul. p. 2. q. 64. num. 6. quemadmodum nec id sufficit, ad pia legata probanda; nisi forte alicubi consuetudo vel statutum habeat aliud, nimis ut in iis stetit dicto Confessarii, alteriusve (intellige viri prudentis ac veracis) prout ei stari in Curia Archiepiscopali Neapolitana testatur Gennens. in ejus Cursus praxi. c. 76. n. 8.

Quæst. 797. Ubinam sepeliendi defunctorum citra electionem sepulturæ ab iis factam?

1. R Esp. Primò in genere: jus quod concedit facultatem eligendi sepulturam, etiam extra Parochiale, & sepulchrum Majorum omnibus, qui electionis capaces sunt, secundum dicta, idem, hac electione deficiente, determinat cuique sepulturam in sepulchro Majorum suorum exemplo Patriarcharum Veteris Testamenti (intelligendo per Majores, patrem, avum, aliosque ascendentis. L. 10. H. de grad. affin.) si tale sepulchrum proprium habeat. Laym. th. mor. L. 3. tr. 6. c. 12. num. 8. citans Abb. in c. 1. b. t. Sylv. V. sepult. q. 8. &c. Pirh. b. t. num. 4. cum communijuxta claros textus. c. 1. b. t. c. 2. & 3. eod. in 6. acquisivit siquidem Ecclesia, in qua tale sepulchrum est, jam sibi jus ad sepulturam privativè ad quemcumque alium locum, quoties quis alibi sibi eam non eligit, adeoque eo privari nequit per novam electionem factam etiam in Parochiali per eos, ad quos spectat cura funeris. Sylv. l.c. Si vero sepulchrum proprium Majorum non haber, aut ad illud commodè deferri nequit, sepeliendus est in Parochiali propria, ubi domicilium habuit, & Sacramenta percipit, ut habet communis & certa. Arg. c. 1. & 10. b. t. juncto c. 1. & 3. eod. in 6. Etsi quis in duabus Parochiis habuit domicilium, & in utraque habitavit pariter, & æquè Sacramenta percipit, & divinis officiis interfuit, in ea sepeliri debet, quæ prevenit, eti neutra prævenit, nec Parochi inter se componere velint, interventis ordinarii judicio standum, ut Pirh. num. 5. cum Molin. tr. 2. d. 14. n. 13.

2. R Esp. Secundò: in casu, quo Majores in diversis sepulchris sepulti. v. g. avus, proavus, &c. in uno, pater in alio, filius sepeliendus in sepulchro avi, proavi, &c. & non in sepulchro patris, si ibi contra voluntatem suam casu fuit sepultus. Abb. in c. 1. b. t. num. 5. Molin. Pirh. LL. cit. quavis idem, nimis filium adhuc non sepeliendum in sepulchro patris sed Majorum, etiam pater illius pro se elegisset, tradidit Glos. in c. 1. c. 1. b. t. in 6. v. ab antiquo. Sylv. V. sepultura. q. 8. quos sequitur Reiffenst. num. 11. Arg. c. 1. & 3. b. t. eò quod hæc alia jura indistinctè loquuntur, utendo numero plurali, dicendo in sepulchro Majorum; secus tamen esset, five filii sepeliendus in sepulchro patris, etiam hoc adhuc superstite, si pater aliam sepulturam à sepultura Majorum elegisset expressè pro se, & posteris suis, ita iidem AA. ex ea ratione, quod tunc, si posteri aliam sepulturam non eligant, in electionem illam expressam patris consentire, sicque sibi ipsi eandem sepulturam